

## ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ НА СХОДІ УКРАЇНИ: ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЕКТУ

DOI: 10.32620/cher.2021.4.04

*Постановка проблеми.* Необхідність реалізації проекту щодо наукового супроводу фінансового планування розвитку територіальних громад на Сході України обумовлена наявністю великих ризиків, які виникли через військовий конфлікт та пандемію на COVID. Реалізація проекту щодо децентралізації фіскальних процесів в територіальних громадах на Сході України допоможуть громадам зорієнтуватися у фінансовому плануванні, а також принесуть користь іншим стейкхолдерам. *Метою статті* є обґрунтування проекту щодо необхідності та можливості наукового супроводу децентралізації фіскальних процесів в територіальних громадах на Сході України. *Об'єкт дослідження* – територіальні громади на Сході України. *Методи, використані в дослідженні:* компаративного та експертного аналізу, деталізації та узагальнення. *Гіпотезою дослідження* стало припущення, що проект з децентралізації фіскальних процесів в територіальних громадах на Сході України має бути реалізований експертами – економістами та юристами у кількості шістьох осіб, які мають виконати запропонований перелік науково-аналітичних робіт протягом – пів року. *Виклад основного матеріалу:* задля активізації процесу децентралізації фіскальних процесів в територіальних громадах на Сході України доречно реалізувати проект, який передбачає формування групи експертів (економістів та юристів), виконання логічно-пов'язаних наукових робіт, які будуть здійснюватися конкретними експертами у встановлені строки, та які мають отримати відповідні результати. Розроблені експертами пропозиції дозволять сформулювати стійкі фінансові механізми, що сприятиме зменшенню ризику катастроф на рівні громад. *Оригінальність та практична значимість дослідження* полягають у пропозиції залучити до виконання проекту відповідних фахівців, які мають виконати встановлений перелік науково-аналітичних робіт та отримати конкретні результати. *Висновки та перспективи подальших досліджень.* Обґрунтування проекту щодо необхідності та можливості наукового супроводу децентралізації фіскальних процесів в територіальних громадах на Сході України дозволило прийти до висновку, що реалізації проекту допоможе територіальним громадам на Сході України розібратися у особливостях фінансового планування, а також принесуть користь іншим стейкхолдерам через те, що будуть визначені додаткові фінансові можливості і джерела розвитку територіальних громад задля зміцнення їхнього економічного потенціалу. Розроблені експертами пропозиції дозволять сформулювати стійкі фінансові механізми, що сприятиме зменшенню ризику катастроф на рівні громад. *Подальші дослідження* мають бути спрямовані на реалізацію запропонованих пропозицій та оцінку їхньої ефективності.

**Ключові слова:**

децентралізація, територіальна громада, фіскальні процеси, проект, експерт, фінансове планування, пропозиції.

## DECENTRALIZATION IN TERRITORIAL COMMUNITIES IN EASTERN UKRAINE: PROJECT RATIONALE

*Formulation of the problem.* The need to implement a project to provide scientific support for financial planning for the development of territorial communities in eastern Ukraine is due to the presence of major risks arising from the military conflict and the COVID pandemic. The implementation of the project on decentralization of fiscal processes in territorial communities in the East of Ukraine will help communities to orientate in financial planning, as well as will benefit other stakeholders. *The purpose of the article* is to

<sup>1</sup> Плетньов Михайло Васильович, канд. техн. наук, доцент, доцент кафедри економіки і підприємництва, Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля, м. Северодонецьк, Україна.

**Plietnov Mykhailo**, Ph.D. in Technical Sciences, Associated Professor of the Economy Department, Volodymyr Dahl East Ukrainian National University, Severodonetsk, Ukraine.

**ORCID ID:** 0000-0002-8482-9419

**e-mail:** mikhailvpletnev@gmail.com





substantiate the project on the need and possibility of scientific support for the decentralization of fiscal processes in territorial communities in eastern Ukraine. *The object of research* - territorial communities in eastern Ukraine. *Methods used in the study*: comparative and expert analysis, detailing and generalization. *The hypothesis of the study* was the assumption that the project to decentralize fiscal processes in local communities in eastern Ukraine should be implemented by experts - economists and lawyers in the number of six people who will perform the proposed list of scientific and analytical work within - six months. *Presentation of the main material*: in order to intensify the process of decentralization of fiscal processes in territorial communities in eastern Ukraine, it is appropriate to implement a project involving the formation of a group of experts (economists and lawyers), logical and related research to be carried out by specific experts, which should get the appropriate results. The proposals developed by experts will create sustainable financial mechanisms that will help reduce the risk of disasters at the community level. *The originality and practical significance of the study* lies in the proposal to involve in the project relevant specialists who must perform the established list of scientific and analytical work and obtain concrete results. *Conclusions and prospects for further research*. Substantiation of the project on the need and possibility of scientific support for decentralization of fiscal processes in local communities in eastern Ukraine led to the conclusion that the project will help local communities in eastern Ukraine to understand the features of financial planning, as well as benefit other stakeholders, financial opportunities and sources of development of territorial communities in order to strengthen their economic potential. The proposals developed by experts will create sustainable financial mechanisms that will help reduce the risk of disasters at the community level. Further research should be aimed at implementing the proposed proposals and evaluating their effectiveness.

**Key words:**

decentralization, territorial community, fiscal processes, project, expert, financial planning, proposals.

---

## ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦІЯ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОБЩЕСТВАХ НА ВОСТОКЕ УКРАИНЫ: ОБОСНОВАНИЕ ПРОЕКТА

*Постановка проблемы.* Необходимость реализации проекта научного сопровождения финансового планирования развития территориальных общин на Востоке Украины обусловлена наличием больших рисков, возникших из-за военного конфликта и пандемии на COVID. Реализация проекта децентрализации фискальных процессов в территориальных общинах на Востоке Украины помогут общинам сориентироваться в финансовом планировании, а также принесут пользу другим стейкхолдерам. *Целью статьи* является обоснование проекта необходимости и возможности научного сопровождения децентрализации фискальных процессов в территориальных общинах на Востоке Украины. *Объект исследования* – территориальные общины на Востоке Украины. *Методы, используемые в исследовании* компаративного и экспертного анализа, детализации и обобщения. *Гипотезой исследования* стало предположение, что проект децентрализации фискальных процессов в территориальных общинах на Востоке Украины должен быть реализован экспертами – экономистами и юристами в количестве шести человек, которые должны выполнить предложенный перечень научно-аналитических работ в течение – полугодия. *Изложение основного материала:* для активизации процесса децентрализации фискальных процессов в территориальных общинах на Востоке Украины уместно реализовать проект, предусматривающий формирование группы экспертов (экономистов и юристов), выполнение логически связанных научных работ, которые будут осуществляться конкретными экспертами в установленные сроки, и которые должны получить соответствующие результаты. Разработанные экспертами предложения позволят сформировать устойчивые финансовые механизмы, что приведет к уменьшению риска катастроф на уровне общин. *Оригинальность и практическая значимость исследования* состоят в предложении привлечь к выполнению проекта соответствующих специалистов, которые должны выполнить установленный перечень научно-аналитических работ и получить конкретные результаты. *Выводы и перспективы дальнейших исследований.* Обоснование проекта относительно необходимости и возможности научного сопровождения децентрализации фискальных процессов в территориальных общинах на Востоке Украины позволило прийти к выводу, что реализации проекта поможет территориальным общинам на Востоке Украины разобраться в особенностях финансового планирования, а также принесут пользу другим стейкхолдерам из-за того, что будут определены дополнительные денежные способности и источники развития территориальных общин для укрепления их экономического потенциала. Разработанные экспертами предложения позволят сформировать устойчивые финансовые механизмы, способствующие уменьшению риска катастроф на уровне общин. Дальнейшие исследования должны быть направлены на реализацию предложенных предложений и оценку их эффективности.

---

**Ключевые слова:**

децентрализиция, територіальна громада, фискальні процеси, проект, експерт, фінансове планування, пропозиції.

**Постановка проблеми.** Військовий конфлікт на сході України понад сім років впливає на процеси децентралізації влади та фінансування розвитку територіальних громад. 3 грудня 2020 року цей конфлікт значно активізувався, було зафіксовано понад 500 інцидентів на місяць порівняно з 250-425 випадками протягом попередніх 3 місяців. Хоча щорічний масштаб бойових дій у Донецькій та Луганській областях у 2020 році зменшився, проте цивільне населення України продовжує нести основний тягар наслідків збройного конфлікту. А виникнення і прогресування пандемії COVID ще більше загострили наслідки цього конфлікту. Крім впливу на сферу охорони здоров'я, пандемія також викликала соціально-економічний шок у населення, яке і так постраждало від військового конфлікту.

Закриття майже всіх контрольно-пропускних пунктів на лінії зіткнення позбавило населення, яке мешкає як на територіях підконтрольних уряду України так і непідконтрольних, доступу до життєво важливих служб, пенсій та інших соціальних благ.

Обмеження можливості пересування, закриття підприємств, що не займаються діяльністю першої необхідності, та обмеження руху громадського транспорту призвели до того, що багато людей втратили джерела доходу і в них скоротилися або взагалі зникли засоби до існування. Недостовірна офіційна інформація про випадки захворювання на COVID, недостатнє фінансування системи охорони здоров'я та відсутність планування процесу впровадження вакцин не дозволяє прогнозувати повернення України до нормального життя раніше, ніж у 2023 році [1].

Окрім небезпек, пов'язаних з військовим конфліктом (включаючи щоденні обстріли, високий рівень забруднення мінами, нерозірваними боєприпасами, відключення постачання комунальних послуг тощо), які у свою чергу підвищують ймовірність, схильність і вразливість до каскадного розвитку стихійних лих населення, яке проживає уздовж лінії зіткнення, продовжує зазнавати вплив природних небезпек у вигляді суворої зими, характерної для Сходу України, посухи і сильних вітрів, які сприяють поширенню лісових пожеж, а також проблем з водою.

Незважаючи на вкрай небезпечну ситуацію, з початку конфлікту, стратегія держави була зосереджена здебільшого на своєчасне реагування на надзвичайні ситуації, а не на зниженні ризиків та підвищення рівня якості життя населення, яке найбільше страждає від цих ризиків. Спостерігається недостатня компетентність державних структур, відповідальних за різні небезпеки, що веде до поганого планування і низького рівня обізнаності населення про небезпеки та ризики в Східних регіонах України.

Саме у відповідь на цю ситуацію ЗР Консорціумом було запроваджено програму з управління ризиками катастроф за фінансової підтримки міжнародних донорів. В контексті цього ЗР Консорціум взаємодіє з різними зацікавленими сторонами на регіональному та національному рівнях з метою розробки та реалізації кращих механізмів управління ризиками. У зв'язку з цим, Благодійний фонд «Право на захист» запропонував реалізацію проекту щодо вирішення проблем децентралізації фискальних процесів в територіальних громадах на Сході України задля упередження проблем у майбутньому [1].

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Дослідженню проблем децентралізації на Сході України присвятили праці вчені різних університетів та наукових установ, проте слід виокремити праці науковців Луганської філії ДУ «Інститут економіко-правових досліджень ім. В. К. Макутова НАН України» і Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля [2-12]. Втім через створення територіальних громад на лінії розмежування на Сході України проблеми децентралізації фискальних процесів актуалізувалися та потребують реалізації окремого проекту з метою посилення координації та просвітницької роботи задля успішної реалізації реформи децентралізації та зменшення ризиків катастроф серед стейкхолдерів.

**Метою статті** є обґрунтування проекту щодо необхідності та можливості наукового супроводу децентралізації фискальних процесів в територіальних громадах на Сході України.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Для реалізації проекту щодо наукового супроводу децентралізації фискальних





процесів в територіальних громадах на Сході України доречно сформувати групу експертів, які будуть аналізувати стратегічні і фінансові документи на місцевому та регіональному рівнях, проводити консультації і двосторонні обговорення з місцевими та регіональними органами влади. В якості додаткового аналізу експерти мають розглянути правову базу в галузі управління місцевими фінансами. Визначити проблеми, з якими стикається місцеве населення в контексті децентралізації, включаючи децентралізацію фінансових джерел.

Результати наукового супроводу допоможуть громадам зорієнтуватися у фінансовому плануванні, а також принесуть користь іншим стейкхолдерам. А також допоможуть визначити фінансові можливості і джерела фінансування розвитку територіальних громад для їхнього зміцнення, розробити рішення для створення стійких фінансових механізмів задля зменшення ризику катастроф на рівні громад.

Для досягнення поставлених цілей у межах реалізації проекту необхідно здійснити:

розробку методології дослідження як для кабінетного дослідження, так і для польових консультацій;

збір відповідних даних (включаючи дані з відкритих джерел, правові та нормативні документи, а також інформацію, яка буде зібрана в ході консультацій з громадами і офіційних запитів, поданих у державні органи, залежно від обставин);

оперативне співробітництво з іншими партнерами (за необхідності), з третіми сторонами з метою підготовки звіту;

проведення аналізу та подальша підготовка звіту, який відповідає цілям і завданням, що визначені в технічному завданні, та охоплює всі питання і тематичні напрямки;

розробку варіантів рішень щодо фінансових можливостей і джерел фінансування для зміцнення економічного потенціалу громад, а також розробка і надання рекомендацій для органів державної влади на всіх рівнях;

розробку відповідних змін та поправок до стратегічних і юридичних документів, спрямованих на створення можливостей та розвиток стійких фінансових механізмів для зменшення ризику катастроф на рівні громад;

надання технічних консультацій з різних питань, пов'язаних з: виявленням та оцінкою наявних прогалин у правовій, регулятивній та стратегічній базі, які стосуються місцевого бюджету та децентралізації фінансових процесів; аналізом та розробленням рішень щодо вдосконалення правової, регулятивної і стратегічної бази, які стосуються місцевого бюджету та децентралізації фінансових процесів; підготовкою юридичних, регулятивних і стратегічних документів, які стосуються місцевого бюджету та децентралізації фінансових процесів;

участь у щонайменше одному інтерв'ю на тему дослідження (в комунікативних цілях);

представлення результатів кабінетного дослідження на публічному(их) заході(ах) [1].

Отже, пропонується створити експертну групу до якої залучити шість експертів - три економіста (*Ee1, Ee2, Ee3*) та три юриста (*Eю1, Eю2, Eю3*). Вони проведуть низку консультацій з громадами з метою збору даних для аналізу, а також надання консультативної допомоги з ціллю визначення оптимального рішення щодо фінансових можливостей і джерел фінансування задля зміцнення економічного потенціалу територіальних громад.

У таблиці 1 подано етапи (науково - аналітичні роботи) реалізації проекту, результати, що мають бути отримані, строки та виконавці. Проект може бути реалізований протягом половини календарного року.

Щодо вартості послуг експертів, то слід зауважити, що для їх визначення варто визначити кількість годин, які будуть витрачені на реалізацію проекту кожним експертом та скористатися нормами Наказу Міністерства юстиції України про встановлення вартості однієї експертогодина у 2021 році, яка дорівнює 171 гр. 61 коп [13].

Таблиця 1 – Етапи (роботи) проекту, результати, строки та виконавці

Термін	Етап (роботи)	Результат	Виконавці
1	2	3	4
Перший місяць Проекту	розробка та узгодження методології дослідження як для кабінетного дослідження, так і для польових консультацій, графіка	Методологія дослідження	<i>Ee1</i>
Перший місяць Проекту	збір даних про джерела та обсяги фінансування розвитку територіальних громад. Визначення відкритих джерел збору даних та систематизація даних. Підготовка аналітичної записки.	АЗ «Результати моніторингу джерел та обсягів фінансування територіальних громад ЛО і ДО»	<i>Ee2</i>
Перший місяць Проекту	аналіз правової бази в галузі управління місцевими фінансами та управління ризиками шляхом систематизації та упорядкування відповідних чинних нормативно-правових актів. Підготовка доповідної записки.	ДЗ «Результати моніторингу чинних нормативно-правових актів в галузі управління, місцевими фінансами та ризиками»	<i>Ею1</i>
Другий місяць Проекту	оперативне співробітництво з іншими партнерами проекту та (за необхідності) з іншими стейкхолдерами з метою підготовки звіту	Перелік територіальних громад, які готові до співробітництва. Визначення контактних осіб від громад	<i>Ee1, Ею1</i>
Другий місяць Проекту	Проведення консультацій з громадами з метою збору даних для аналізу, а також визначення фінансових можливостей та джерел фінансування (проведення глибинного інтерв'ю з представниками громад). Виїзд експертів до громад.	Сценарій глибинного інтерв'ю з представниками громад. Протоколи нарад з консультацій з громадами. Дані для аналізу фінансових можливостей ТГ	<i>Vci - Ee1, Ee2, Ee3, Ею1, Ею2, Ею3</i>
Третій місяць Проекту	проведення аналізу та розробка варіантів рішень щодо фінансових можливостей й джерел фінансування для зміцнення економічного потенціалу територіальних громад. Підготовка аналітичної записки.	АЗ «Фінансові можливості/джерела фінансування для зміцнення економічного потенціалу громади»	<i>Ee3</i>
Третій місяць Проекту	проведення консультацій з громадами з метою визначення оптимального рішення щодо фінансових можливостей й джерел фінансування для зміцнення їхнього економічного потенціалу. Виїзд експертів до громад.	Протоколи нарад з консультацій з громадами. Пропозиції від ТГ щодо фінансових можливостей й джерел фінансування для зміцнення економічного потенціалу	<i>Vci - Ee1, Ee2, Ee3, Ею1, Ею2, Ею3</i>
Четвертий місяць Проекту	розробка і надання рекомендацій для органів державної влади щодо фінансових можливостей й джерел фінансування для зміцнення економічного потенціалу територіальних громад	Рекомендації для органів державної влади щодо фінансових можливостей й джерел фінансування територіальних громад	<i>Ee3</i>
Четвертий місяць Проекту	розробка відповідних змін/поправок до стратегічних / юридичних документів, спрямованих на створення можливостей для розвитку стійких фінансових механізмів щодо зменшення ризику катастроф	Пропозиції щодо правок стратегічних / юридичних документів, спрямованих на створення стійких фінансових механізмів	<i>Ею1</i>
П'ятий місяць Проекту	надання консультацій з питань, пов'язаних з: виявленням та оцінкою наявних прогалин у правовій, регулятивній та стратегічній базі, які стосуються місцевого бюджету, децентралізації фінансових процесів; аналізом та розробленням рішень щодо вдосконалення правової, регулятивної та стратегічної бази, які стосуються місцевого бюджету і децентралізації фінансових процесів; підготовкою юридичних, регулятивних та стратегічних документів, які стосуються місцевого бюджету та децентралізації фінансових процесів.	Надання консультацій та протоколи зустрічей	<i>Ею1, Ею2</i>



1	2	3	4
П'ятий місяць Проекту	участь інтерв'ю на тему дослідження (в комунікативних цілях);	Інтерв'ю на тему дослідження	<i>Vci</i>
Шостий місяць Проекту	підготовка звіту, який відповідає цілям і завданням, визначеним у технічному завданні, та охоплює всі питання і тематичні напрями;	Аналітичний звіт щодо фінансових можливостей для зменшення ризику катастроф	<i>Ee2</i>
Шостий місяць Проекту	представлення результатів кабінетного дослідження на публічному (их) заході(ах). Підготовка презентації.	Презентація результатів кабінетного дослідження	<i>Ee1, Eю2</i>
Шостий місяць Проекту	Підготовка та публікація наукових статей за результатами проекту з метою його популяризації	Наукові публікації (статті, тези, доповіді)	<i>Vci - Ee1, Ee2, Ee3, Eю1, Eю2, Eю3</i>

A3 – аналітична записка, ДЗ – доповідна записка

Джерело: розроблено автором

**Висновки та перспективи подальших досліджень.** Обґрунтування проекту щодо необхідності та можливості наукового супроводу децентралізації фіскальних процесів в територіальних громадах на Сході України дозволило прийти до висновку, що реалізації такого проекту допоможе територіальним громадам розібратися у особливостях фінансового планування, а також принесуть користь іншим стейкхолдерам через те, що будуть визначені додаткові фінансові можливості і джерела розвитку територіальних громад задля зміцнення їхнього економічного потенціалу. Розроблені експертами пропозиції дозволять сформувати стійкі фінансові механізми, що сприятиме зменшенню ризику катастроф на рівні громад.

### Література

1. Сайт благодійного фонду «Право на захист» [Електронний ресурс]. URL: <https://r2p.org.ua/inshi-proekty/>
2. Zablodska I., Rohozian Y., Melnykova, Romakhova O., Karielin S. Territorial Dimension for Sustainable Development of Infrastructure Enterprises: Information and Administrative Component. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2021. Vol. 43. № 3. С. 354–362.
3. Rohozian Yu., Hrechana S., Kuzmenko O., Derzhak N., Kuchmenko V., Plietnov M., Sustainable Development Management of Local Territories in the Eastern Ukraine in Conditions of Military Conflict: Identification Criteria, in: *European Journal of Sustainable Development*, 2020. № 9 (3). P. 425–442.
4. Tatarchenko O., Zablodska I., Rohozian Yu., Zavoyski H Yu., Korsakova O. Assessment

Process of Economic Expediency for the Interregional Cooperation: Ukrainian-Polish Content. *International Journal of Economic Research*. 2017. № 14(16). P. 375–386.

5. Hrechana S., Zablodska I., Zablodska D. The Identification of the Luhansk Region and the Region Act's According to the Qualification of Their Sustainable Development in the Conditions of the Joint Forces Operation. *Problemy Ekorozwoju*. 2020. № 15(1). P. 197–210.

6. Noskova S., Rohozian Yu. Interregional cooperation as a prerequisite for the economic development of amalgamated territorial communities in Ukraine. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2017. № 3(5). P. 383–390.

7. Заблодська І. В., Романовська Л. А., Серебряк К. І Економіко-правове забезпечення встановлення факторів дестабілізації фінансового стану підприємства: податковий аспект. *Економіка і право*. 2019. № 2(53). С. 126–132.

8. *Економіко-правові засоби стимулюючого впливу на розвиток Донбасу*: монографія / під заг. ред. В. А. Устименка. Київ: НАН України, Інститут економіко-правових досліджень, 2019. 236 с.

9. Заблодська І. В., Рогозян Ю. С. Обґрунтування бюджетних витрат для фінансового забезпечення реалізації пілотного проекту з розвитку підприємництва в регіонах України. *Вісник Східноукраїнського університету імені Володимира Даля*. 2016. № 3(227). С. 35–40.

10. Серебряк К. І. Оцінка привабливості території у межах регіону в умовах децентралізації: соціально-економічний аспект. *Ефективна економіка*. 2016. № 11. [Електронний ресурс] URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/>

11. *Забезпечення фінансової безпеки на мікро- та макрорівнях*. [кол. авт. ; ред. : О. А. Бурбело]; МВС України, Луган. держ. ун-т



внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2014. 336 с.

12. Мельникова А. О., Заблодська І. В., Заблодська Д. В. Розвиток Луганщини в умовах військового конфлікту: аспект позиціонування. *Прогнозування і планування розвитку економіки: мікроекономічний та макроекономічний рівні*: монографія. Видавництво Izdevniecība "Baltija Publishing", 2020. 267 с.

13. Про встановлення вартості однієї експертгодини у 2021 році [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>.

**References**

1. Website of the Right to Protection Charitable Foundation. Retrieved from: <https://r2p.org.ua/inshi-proekty/> (Accessed: 10.11.2021).

2. Zablodska, I., Rohozian, Y., Melnykova, Romakhova, O., Karielin, S. (2021) Territorial Dimension for Sustainable Development of Infrastructure Enterprises: Information and Administrative Component. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*, 43, 3, 354–362.

3. Rohozian, Yu., Hrechana, S., Kuzmenko, O., Derzhak, N., Kuchmenko, V., Plietnov, M. (2020) Sustainable Development Management of Local Territories in the Eastern Ukraine in Conditions of Military Conflict: Identification Criteria. *European Journal of Sustainable Development*, 9(3), 425-442.

4. Tatarchenko, O., Zablodska, I., Rohozian Yu., Zavoyskih Yu., Korsakova O. (2017). Assessment Process of Economic Expediency for the Interregional Cooperation. Ukrainian-Polish Content. *International Journal of Economic Research*, 14(16), 375–386.

5. Hrechana, S., Zablodska, I., Zablodska, D. (2020) The Identification of the Luhansk Region and the Region Act’s According to the Qualification of Their Sustainable Development in the Conditions of the Joint Forces Operation. *Problemy Ekorozwoju*, 15(1), 197-210.

6. Noskova, S., Rohozian, Yu. (2017) Interregional cooperation as a prerequisite for the economic development of amalgamated territorial communities in Ukraine. *Baltic Journal of Economic Studies*, 3(5), 383–390.

7. Zablodskaya, I. V., Romanovskaya, L. A., Serebyark, K. I. (2019). Economic and legal support for establishing the factors of destabilization of the financial condition of the enterprise: tax aspect. *Economics and Law*, 2(53), 126-132.

8. *Economic and legal means of stimulating the development of Donbass: a monograph* (2019) under the general. ed. V. Ustimenko. Kyiv: National Academy of Sciences of Ukraine, Institute of Economic and Legal Research, 236.

9. Zablodska, I. V., Rogozyan, Yu. S. (2016). Substantiation of budget expenditures for financial support of the pilot project for business development in the regions of Ukraine. *Bulletin of the Volodymyr Dahl East Ukrainian University*, 3(227), 35–40.

10. Serebryak, K. I. (2016) Estimation of attractiveness of the territory within the region in the conditions of decentralization: social and economic aspect. *Effective economy*, 11. Retrieved from: <http://www.economy.nayka.com.ua/1&z=5519&p=1> (Accessed: 1.11.2020).

11. Burbelo, O. A. (2014). *Ensuring financial security at the micro and macro levels*; Ministry of Internal Affairs of Ukraine, Luhansk. state University of Internal Affairs affairs them. E.O. Didorenko. Luhansk: RVV LDUVS them. E.O. Didorenko, 336.

12. Melnikova, A. O., Zablodskaya, I. V., Zablodskaya, D. V. (2020) Development of Luhansk region in the conditions of military conflict: aspect of positioning. *Forecasting and planning of economic development: microeconomic and macroeconomic levels*. Publishing house Izdevniecība "Baltija Publishing", 267.

13. On establishing the cost of one expert hour in 2021. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>.

**Стаття надійшла до редакції : 05.10.2021 р.**

**Стаття прийнята до друку: 30.12.2021 р.**

**Бібліографічний опис для цитування :**

Плетньов М. В. Децентралізація в територіальних громадах на сході України: обґрунтування проекту / М. В. Плетньов // Часопис економічних реформ. – 2021. – № 4(44). – С. 27–33.

